

بسمه تعالی

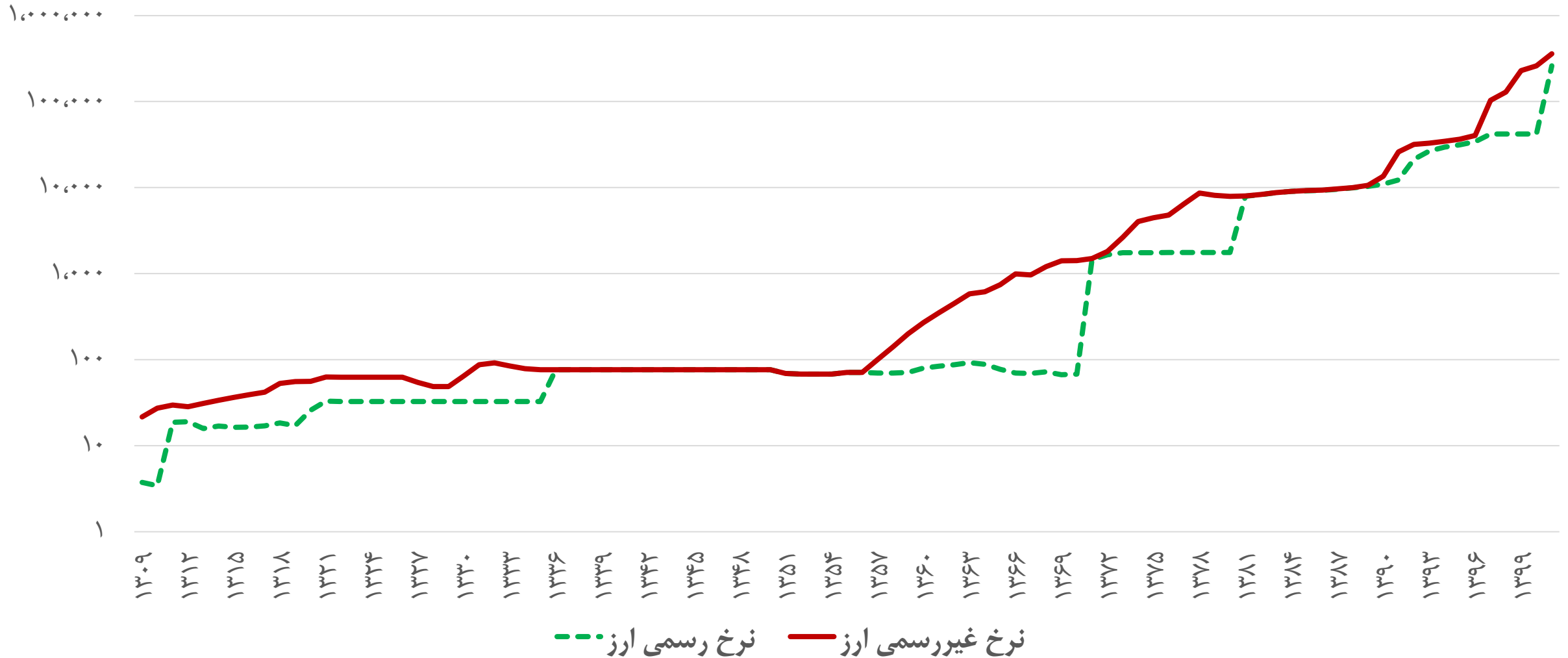

پیش بینی بازار ارز

مهدی دارابی

خرداد ۱۴۰۲

روند نرخ ارز (رسمی و غیررسمی) در بازه ۱۳۰۹ تا ۱۴۰۱ (ریال)

حساب جاری

عوامل عمده ناترازی حساب جاری در ایران:

- رشد نقدینگی و تورم ناشی از ناترازی‌های کلان اقتصادی؛
- کاهش رابطه مبادله (کاهش قدرت واردات به ازای یک مقدار صادرات مشخص)؛
- تعیین دستوری نرخ ارز؛

موازنه پرداختها

منابع ارزی	مصارف ارزی
صادرات	واردات
ورود سرمایه	خروج سرمایه

عوامل عمده ناترازی حساب سرمایه:

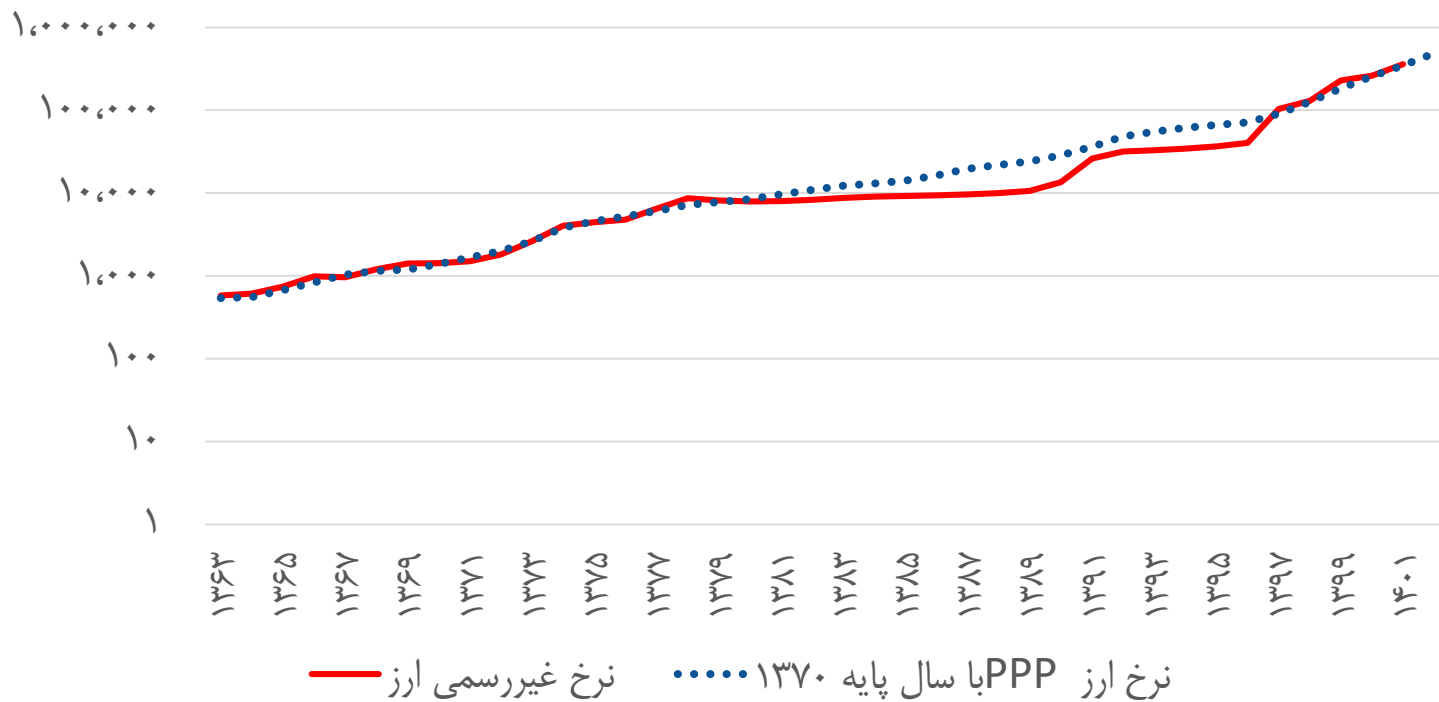
- افزایش تقاضای خروج سرمایه ناشی از نااطمینانی‌ها؛
- تعیین دستوری نرخ ارز (کاهش سرعت بازگشت ارز و واردات کالا)؛

حساب سرمایه

تورم و رشد نقدینگی ناشی از ناترازی‌های اقتصادی: تورم

این نرخ مربوط به روند بلندمدت بوده و بسته به شدت خروج سرمایه، مداخلات قیمتی دستوری و صادرات نفتی، می‌تواند در عمل کمتر یا بیشتر از آن محقق شود.

روند نرخ غیررسمی ارز و نرخ ارز متناسب با تورم

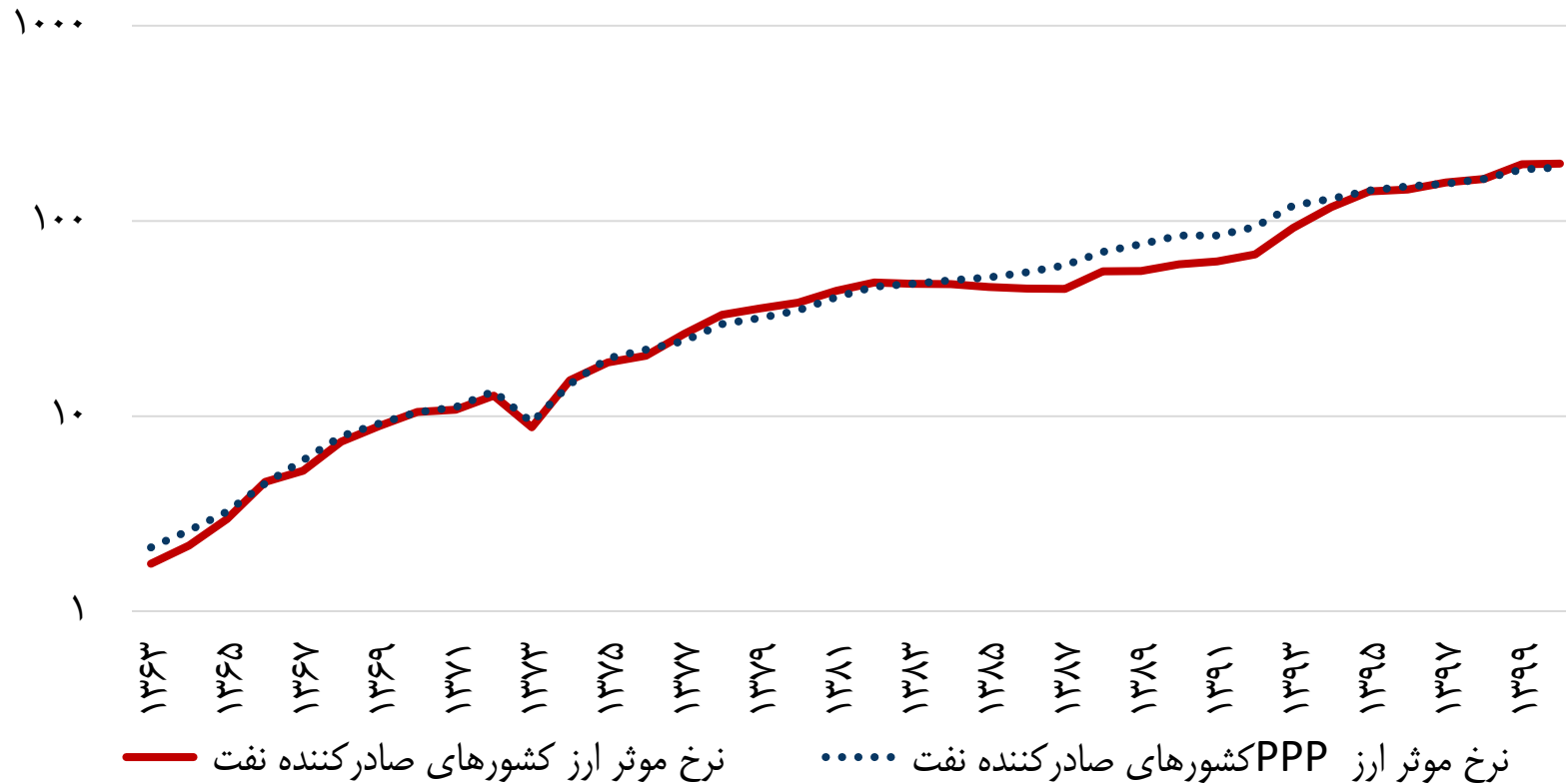

- روند بلندمدت نرخ ارز، متناسب با اختلاف تورم ایران و ایالات متحده بوده است؛
- طبق مدل PPP و با فرض متوسط نرخ ارز در سال ۱۴۰۲، متوسط نرخ ارز در سال ۱۴۰۲ می‌بایست قریب به ۵۰ هزار تومان باشد؛

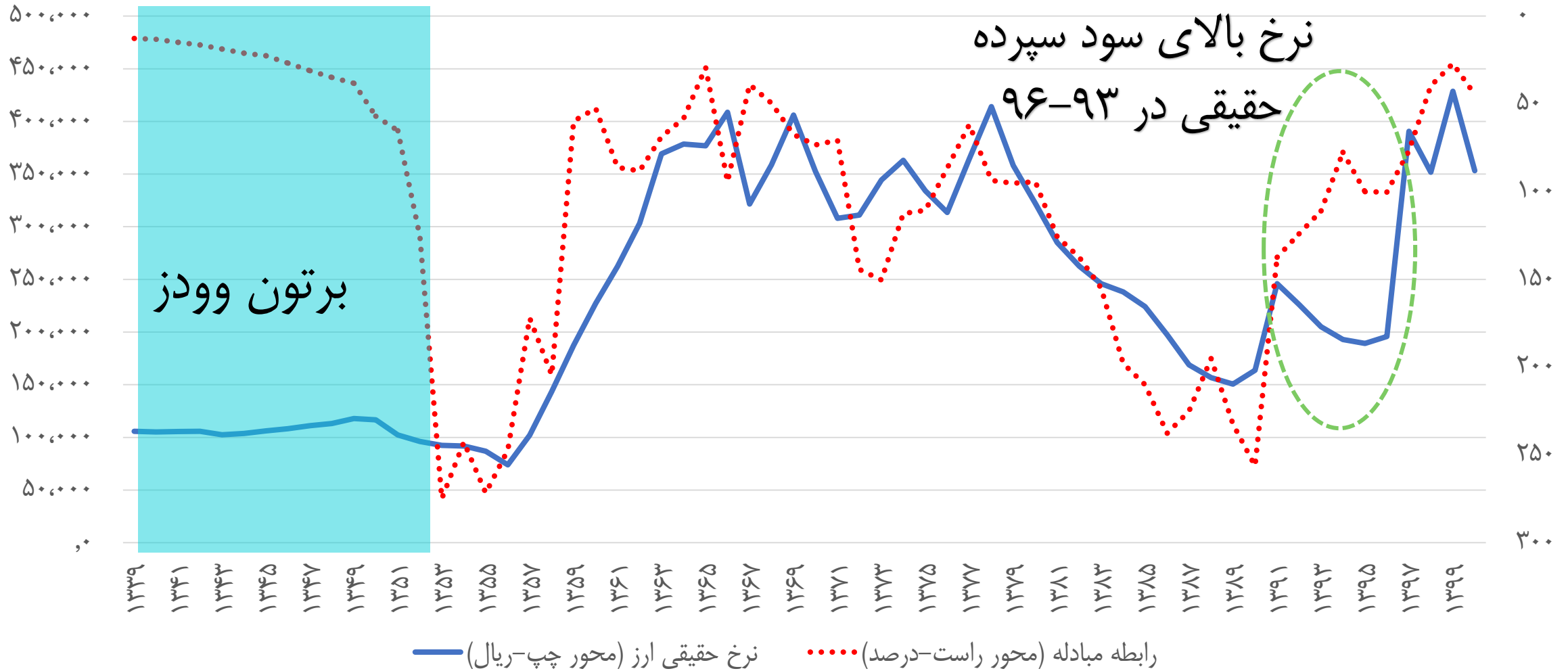
شبهات روند نرخ ارز در ایران و در دیگر کشورهای نفتی

متوسط نرخ ارز و نرخ ارز متناسب با تورم برای بیست کشور صادرکننده نفت

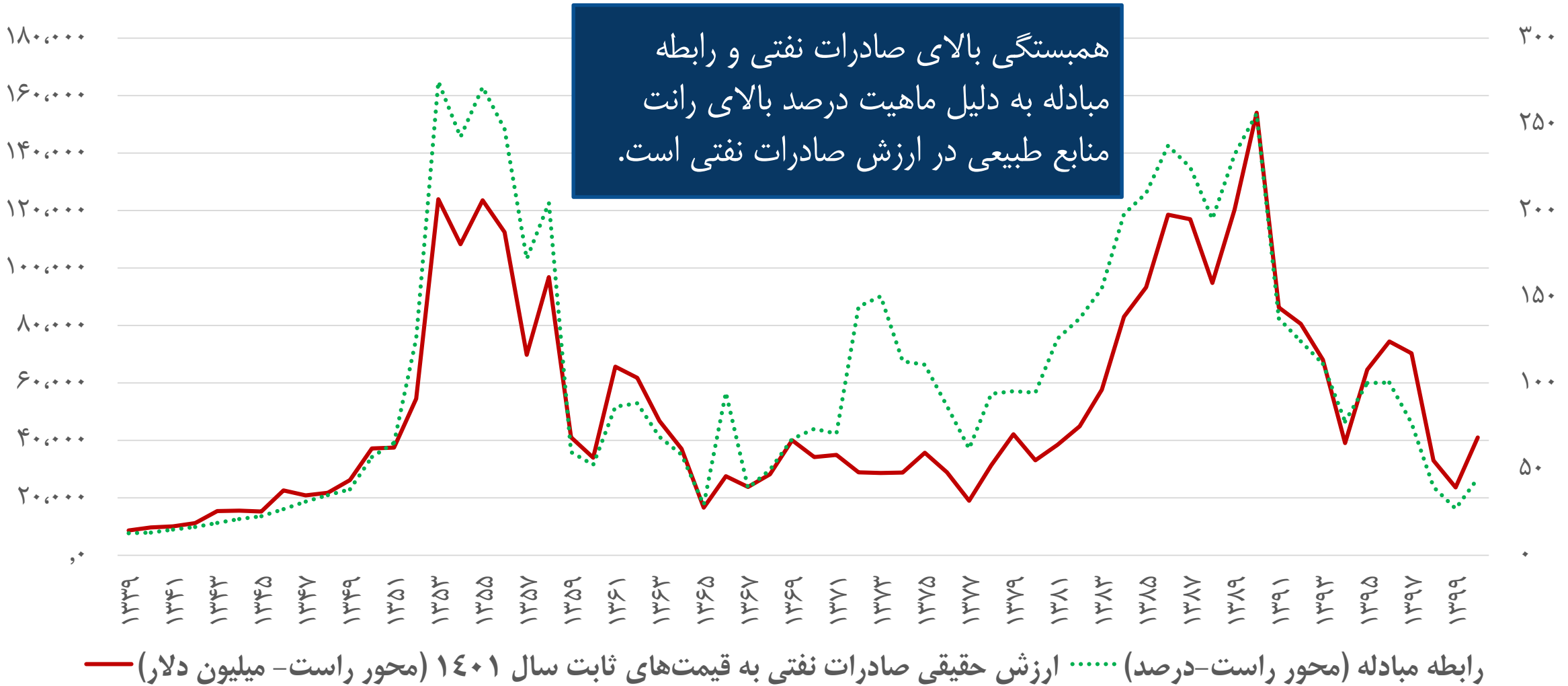
با کاهش قیمت جهانی نفت از سال ۲۰۱۵، روند نرخ ارز متناسب با اختلاف تورم با ایالات متحده بوده است

کاهش رابطه مبادله

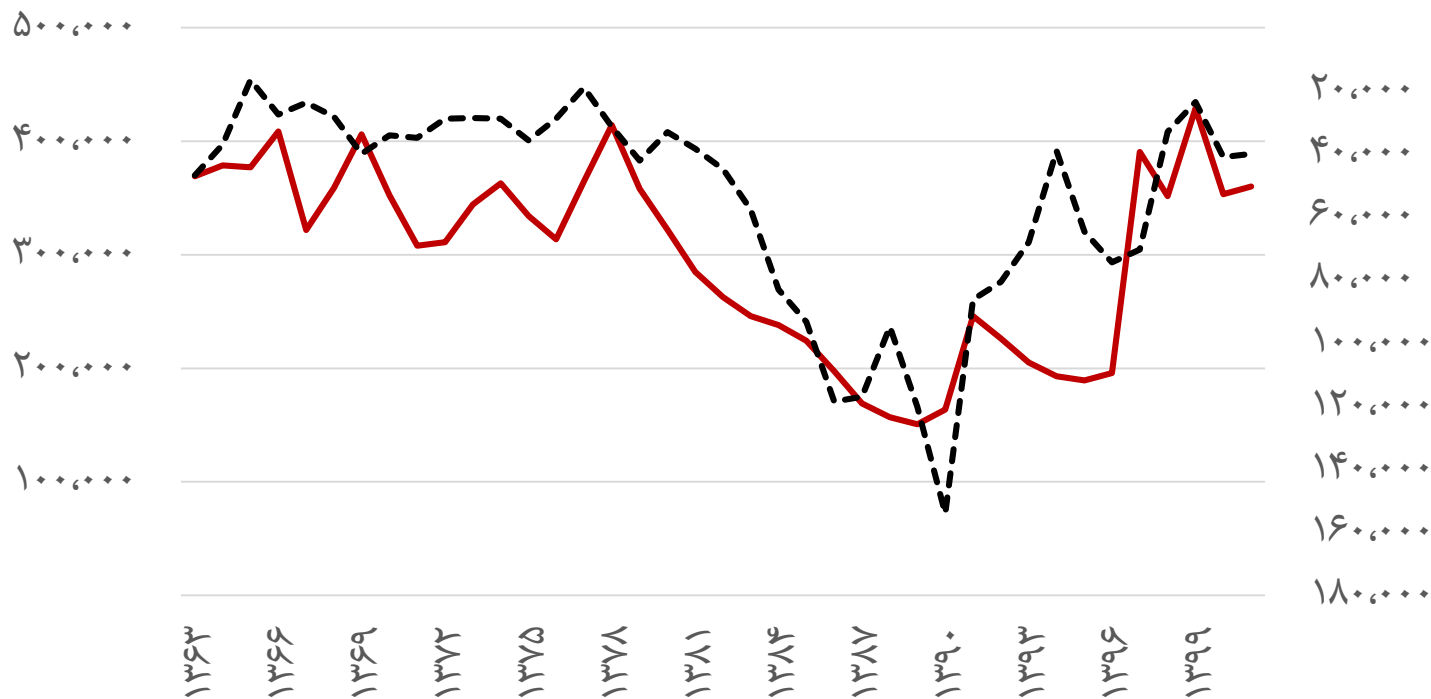

نقش تعیین کننده صادرات نفتی در تغییر رابطه مبادله

تناسب رشد نرخ ارز با تورم و صادرات نفتی؛

روند نرخ حقیقی ارز و معکوس ارزش حقیقی صادرات نفتی

— نرخ حقیقی ارز (غیررسمی - ریال)

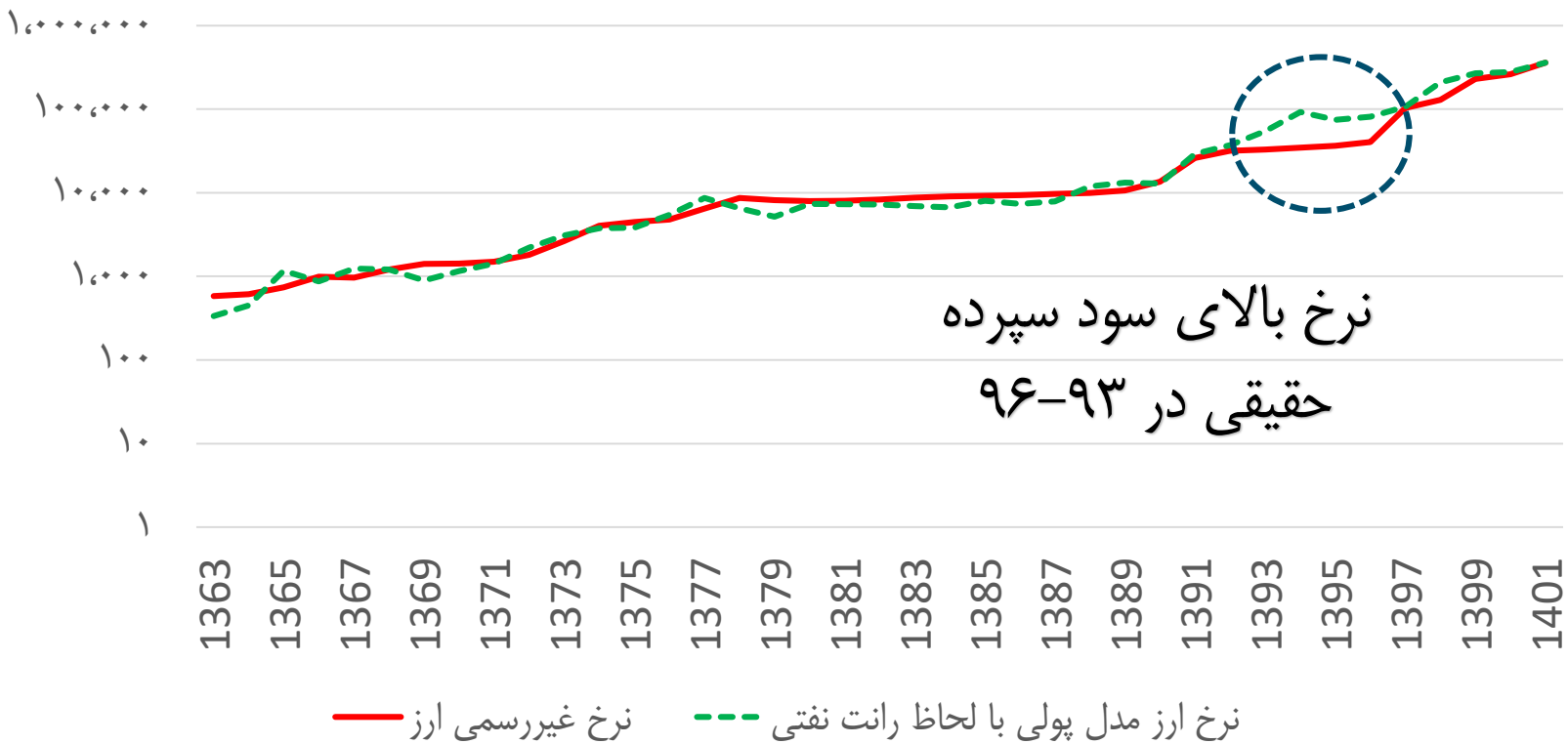
- - - ارزش حقیقی صادرات نفتی به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۱ (محور راست - میلیون دلار)

- صادرات نفتی در ۴ سال اخیر هم سطح با صادرات نفتی در دهه ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ است؛
- نرخ حقیقی ارز نیز هم سطح با دهه ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ است؛

تورم و رشد نقدینگی ناشی از ناترازی های اقتصادی: نقدینگی

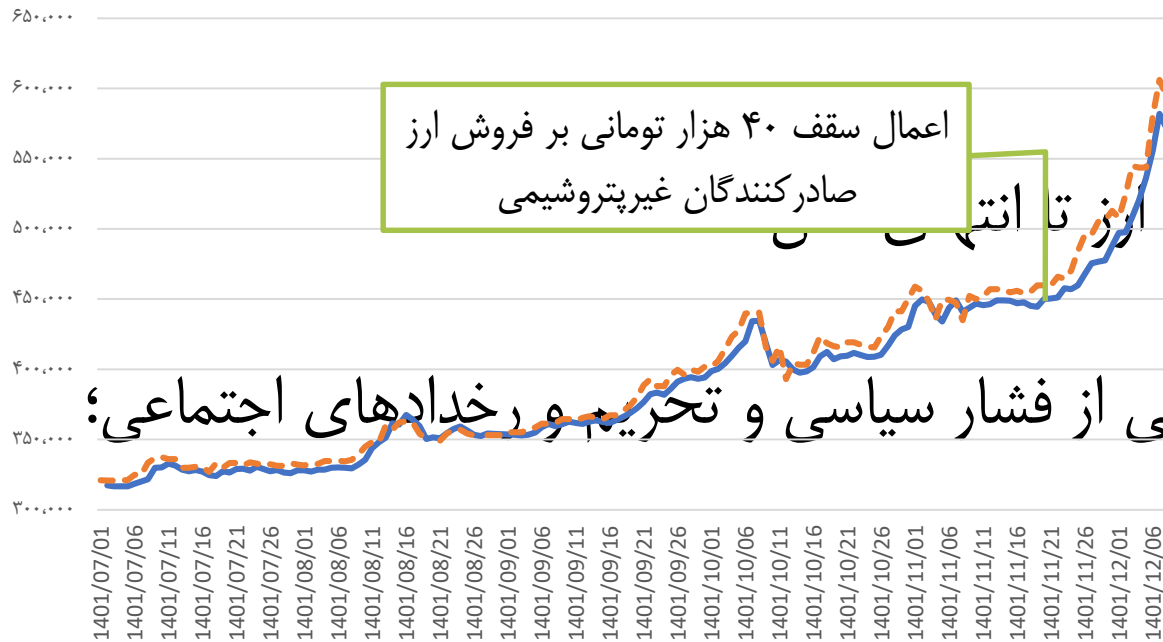
- رانت نفتی در دهه ۱۳۸۰ مانع از افزایش نرخ ارز متناسب با رشد نقدینگی گردید؛

روند نرخ غیررسمی ارز و نرخ ارز متناسب با نقدینگی و رانت نفتی

نکته: عدم قابلیت پیش‌بینی نرخ ارز در بازه کوتاه مدت، از واقعیت‌های پذیرفته شده در علم اقتصاد است.

با فرض تورم بالای ۴۰٪، رشد نقدینگی بالای ۳۰٪، عدم تغییر سطح رابطه مبادله و صادرات نفتی، روند بلندمدت نرخ ارز، بیانگر متوسط نرخ ارز ۵۰ هزار تومانی برای سال ۱۴۰۲ است.

اعمال سقف ۴۰ هزار تومانی بر فروش ارز صادرکنندگان غیرپتروشیمی

مؤلفه‌های ذیل تعیین کننده پایین تر/بالاتر قرار گرفتن نرخ ارز تا انتهای سال است:

- تعدیل/تشدید سیاست تعیین دستوری نرخ ارز؛
- افزایش/کاهش خروج سرمایه به دلیل نااطمینانی ناشی از فشار سیاسی و تحریم و رخدادهای اجتماعی؛
- افزایش/کاهش ارزش صادرات نفتی؛
- افزایش/کاهش دسترسی به ذخایر خارجی؛

نرخ ارز در بازار غیررسمی امارات (خط چین) - نرخ ارز در بازار غیررسمی تهران (خط جامد)